

Endavant

FEDERACIO
DEMOCRACIA
SOCIALISME

BUTLLETI INTERIOR DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

PRIMERA ÈPOCA N.º 18
31 DESEMBRE 1945

Editorial

TEMPERATURA DE LA CATALUNYA INTERIOR

HA ESTAT un imperatiu de la situació o ha estat la concreció de la bona voluntat que les organitzacions de l'interior de Catalunya han manifestat durant tota la gestació del Consell Nacional, el fet és que s'ha arribat a crear un clima de cordialitat i un desig d'actuació conjunta prou fort per a què, després de set anys, la gairebé totalitat dels partits i organitzacions de Catalunya hagin constituït l'organisme institucional representatiu de la seva resistència. Veritable govern interior que pot donar confiança a l'opinió.

La lletra que, seguida pel President del Consell Nacional, s'ha enviat al President de Catalunya a l'exili, Senyor Irla, demostra que dintre de les dificultats de contacte hi ha hagut una predisposició natural a establir un colze a colze que als exiliats els hi és difícil d'assolir:

«... M'és molt grat de fer-vos saber que, continuant l'obra d'ompliment de les forces democràtiques catalanes que ja havia donat per resultat la constitució de l'Aliança dels Partits Republicans Catalans, hem arribat a una perfecta entesa amb el MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA, el Front Nacional i el Front de la Llibertat, a l'ordre de constituir una nova entitat, el Consell Nacional de la Democràcia Catalana, a la qual podran incorporar-se successivament totes les altres forces polítiques i sindicals que integren la democràcia a Catalunya. A tal fi, continuem les converses amb les sindicals C.N.T. i U.G.T. i amb el P.S.U. de C., convenses que en molt bon camí i que esperem arribaran a bon terme proximitament.»

La necessitat de tonificar el clima per a millor provocar una psicosis d'hostilitat popular contra el franquisme, ha fet que el problema de la unitat és centrat entorn d'un propòsit polític precís, en lloc de fer-ho moguts per un vague desig d'unitat que és més aviat un sentiment que un fet polític. Quan per a realitzar la unitat es vol fer jugar solament l'egoisme de les organitzacions, no s'aconsegueix altra cosa que afavorir una lluita de predominis a l'empar d'una mena d'armistici que mai no es compleix. No hi havia altra solució que realitzar l'entesa entorn d'un programa simple i precís, iniciat per organitzacions alliberades de prejudicis forasters als propòsits del programa. Es aleshores que pot produir-se una saludable emulació en l'acció particular de cada una de les organitzacions que encarrill tota ànsia de predomini cap a una més intensa activitat per la causa comuna. Per això, el Consell Nacional pot dir amb una autoritat certa:

«... Hem de dir-vos també, Senyor President, i això amb el més viu dolor, que el Consell Nacional de la Democràcia Catalana s'ha assabentat amb pregona disgust, per la lectura de les publicacions catalanes recentment rebudes, de què a França continuen les baralles entre catalans de diversos sectors polítics, malgastant malaguanyadament el temps, enginy i diners, en malparlar públicament els uns dels altres, quan el més elemental seny patriòtic ja un deure, avui, d'oblidar tot el que pugui separar els democrates catalans per a no tenir present sinó allò que ha d'unir-nos en la lluita contra l'adversari comú, el franquisme, botxi dels catalans i flagell devastador de la terra catalana.»

Jo us prego, Senyor President, en nom de la Democràcia Catalana, viva com mai en la nostra terra, que feu públic l'unànim desig de tots els democrates catalans que lluiten i sofreixen a l'interior de Catalunya, de què cessin immediatament aquestes deploables baralles i que no tindrem per bon català aquell que miri amb ulls d'enemic a qualsevol dels que han d'ésser companys seus de combat en aquesta dura batalla per a deslliurar la pàtria catalana del jou franquista.»

La presència del Consell Nacional de la Resistència interior i la del Govern de la Generalitat a l'exili, podria produir una polarització diferent de l'opinió, si deixàvem que a l'exili cadascú escollís l'organisme que millor interpretés la seva simpatia. A qualsevol li serà difícil de discutir la realització institucional de l'interior. E'mbolcalla una atmosfera sentimental que obliga als exiliats a donar-li la seva confiança. No pot dir-se el mateix del Govern de la Generalitat a l'exili, després de la repulsa unànim que li ha significat l'opinió catalana. D'una manera o altra caldrà enllaçar el que representa el Consell Nacional de l'interior amb la massa exiliada. Queden organismes d'unitat més o menys complets, com son Solidaritat Catalana a França i les Comunitats Catalanes a Amèrica, que poden fer-se seva l'expressió de la voluntat i del sentiment de la Resistència interior. Cal evitar, però, un enfrontament del Govern de la Generalitat i del Consell Nacional interior que solament pot aconseguir-se a base d'una profunda rectificació en la línia de conducta política seguida pel President de la Generalitat, senyor Irla, a l'assajar d'interpretar la política catalana a través de concepcions anteriors a la guerra civil.

Quan la cosa s'ho val com ara, una rectificació, per al plaçada que sigui la institució que la porti a terme, prestigia. Fer prova d'agilitat i de bona voluntat és millor que entossudir-se a amuntegar disposicions rera disposicions sense altres perspectives que les d'apedaçar les decisions desafortunades.

La Resistència Catalana crea el seu Consell Nacional

Partits i Moviments de Resistència que integren el Consell Nacional de la Democràcia Catalana: Unió Democràtica, Acolo Catalana, Esquerra Republicana, Unió de Rabassalers, MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA, Estat Català, Partit Republicà d'Esquerra, Front de la Llibertat i Front Nacional.

El Consell Nacional s'ha adreçat al President Irla. — Bases de Constitució. — L'entesa amb les centrals sindicals C. N. T. - U. G. T. és imminent.

Les organitzacions de l'interior de Catalunya han viscut un allargat etapa de tanteig esforçant-se en reunir, en un organisme de front únic, l'activitat de la Resistència. Sovint, les formes d'unitat que han pres les forces polítiques i sindicals de l'interior, no han estat altra cosa que el perllongament de les que s'han produït a l'exili, sobretot a partir de l'alliberament de França. Apart algunes organitzacions, la majoria de les forces de l'interior havien quedat llarg temps deslliades dels vells quadres dirigits exiliats a Amèrica i en l'Europa ocupada. Del 1939 al 1944, els hi fou difícil, a les forces de la resistència interior interessar els quadres de les velles organitzacions que restaven a casa nostra a la constitució d'organismes de conjunt que prenguessin la responsabilitat de dirigir una oposició activa contra el franquisme, sense que això vulgui dir que grups isolats de totes les organitzacions sense excepció no mantinguessin latent un estat d'hostilitat i l'encòncanessin als medis immediats en els quals es movien. Calia només trencar el glaç, transformar en acció el que era un estat d'opinió en la gent políticament més preparada.

Europa feia resistència, però ocupada com estava fins als Pirineus, la gent de l'interior de Catalunya no creia que aquella lluita, d'ordre interior aconseguís per ella sola, deslliurar Europa. S'esperava la salut de l'esforç de les potències unides, i la veu de les emissores angleses i americanes era molt més escoltada que les febles crides a la col·laboració i a l'ajut que petits grups de resistents a l'interior de casa nostra feien a l'opinió.

Alliberada França, i assolida més tard la victòria arreu d'Europa, tant imminent semblava la caiguda de Franco i l'alliberació del nostre país que, enyestant de nou l'acció resistent, les organitzacions polítiques s'apressaren corre-cuita a organitzar-se i preparar-se per a un període de transició que semblava imminent i inevitable. Les crides a la unitat prenién un to oportunista que, tanmateix es considerava indispensable per tal de donar la impressió d'entesa interior que creiem necessària per a obtenir un bon acolliment de les Nacions Unides, damunt de quines espalles havíem traspasat la tasca feixuga del nostre alliberament. Però aquesta unitat s'alimentava de la vaga il·lusió de què la solució al nostre problema havia de venir-nos de l'exterior, i perquè s'arribà a considerar innecessari el nostre propi esforç, la unitat no es realitzà.

Però quan el problema de la unitat s'ha plantejat en un terreny polític diferent, és a dir, quan l'hem recolzada damunt de les nostres pròpies capacitats d'alliberament la unitat ha cristallitzat. I ha cristallitzat no per desencantament vers tota altra solució no a conseqüència d'un clima d'escepticisme o desesperació, sino perquè finalment ens hem adonat que per aconseguir l'ajut de l'exterior calia, precisament, que nosaltres, els primers, no hi regategèssim els nostres esforços, no ens adormíssim en l'espera de què els altres ens redouessin graciosament les nostres llibertats.

Avui, però, el primer pas ha estat fet: la voluntat d'entesa ha cristallitzat en el CONSELL NACIONAL DE LA DEMOCRACIA CATALANA que és, de fet, el Consell Nacional de la Resistència. No ens entretinguéssim, ara a discutir si era necessària o no l'organització d'aquest estat d'hostilitat interior, i a quina institució pertanyia la iniciativa de portar-la a terme. S'ha constituït l'organisme nacional de la Resistència catalana, el que ara cal, és coordinar la seva acció.

Les institucions i les organitzacions de l'exili han de donar tota la confiança a aquest Consell per a que pugui reunir l'autoritat necessària al seu comès. Podem discutir les modalitats de la seva acció i podem donar la nostra opinió sobre els seus acords. El que no podríem fer és ignorar o abandonar l'organisme nacional de la Resistència catalana.

BASES DE CONSTITUCIO del Consell Nacional de la Democràcia Catalana

1a. — El Consell Nacional de la Democràcia Catalana té per fi l'enderrocament del franquisme, l'alliberament de Catalunya i l'establiment d'una normalitat democràtica. Subsistirà i actuarà fins que s'hagi constituït a Catalunya un Govern català que sigui representació viva de l'esperit que ha informat la creació de l'esmentat Consell.

2a. — Reconeixement de la continuïtat de la Institució Presidencial actualment representada per l'Honorable Sr. Josep Irla. Restabliment provisional de la legalitat republicana i estatutària en les seves línies generals. Durant aquest període de provisionalitat, autonomia completa del Govern de Catalunya en matèria de Cultura, Finances, Economia, Ordre Públic. Altrament, a fi d'evitar la possible repetició d'accions violentes i legals contra la democràcia i el règim autònom, el nomenament de tota mena de funcionaris del Govern de la República amb jurisdicció a Catalunya haurà de ser fet amb el previ plaçet del Govern autònom.

3a. — Mentre no sigui enderrocat el franquisme, les funcions presidencials a l'interior de Catalunya seran exercides per mitjà del Consell Nacional de la Democràcia Catalana Restaurat el règim democràtic, atès que el Parlament de Catalunya no representa actualment ni l'estat ni les tendències de les forces polítiques a la nostra terra, sense que això impliqui cap blasme pels diputats que han observat una conducta política exemplar, serà nomenada immediatament una Assembla Consultiva, en la qual tindran la deguda representació totes les forces integrades en el Consell Nacional de la Democràcia Catalana, a fi que assessori i recolzi el Govern de Catalunya durant el període de provisionalitat.

4a. — Restablert que sigui el règim democràtic, immediata obertura d'un període constituent, a fi de donar a la Tercera República una estructura ampliament federativa, que alliberi plenament els pobles peninsulars, tot coordinant llur irreductible varietat en una unitat general, fins avui no aconseguida.

5a. — Manteniment del Pacte Guleuzca i extensió progressiva d'aquest a tots els pobles peninsulars que vulguin participar-hi.

6a. — Acord dels dits pobles i la resta de les forces democràtiques peninsulars, per a l'assoliment dels objectius assenyalats en aquestes bases.

7a. — Tot altre pacte que s'oposi als principis continguts en aquest document, serà considerat nul i no tindrà poder d'obligar a les forces democràtiques catalanes.

8a. — Durant el període de provisionalitat, reajustament dels salaris al cost de vida i millorament del nivell mitjà d'aquesta, en tota la mesura que ho permeti l'estat de l'economia catalana. Es procedirà igualment a una revisió econòmica del país, que tendeixi a la liquidació dels instruments que, creats amb el suport de la dictadura franquista, han mediatitzat la nostra economia i conduït les masses populars a una situació de misèria sense precedents.

Serà també donat ajut als que s'han vist perseguits per llurs idees democràtiques i llur adhesió a la causa de Catalunya, perquè puguin refer llur vida i normalitzar llur situació.

9a. — Serà empresa una acció de justícia que liquidi definitivament el clima de guerra civil i refaci la pau moral del país.

10a. — Reorganització de l'ensenyament i accés de les capacitats, sigui la que vulgui llur situació econòmica, a tots els graus de cultura.

Dibuix de Mondrago

La « grossa » d'aquest any. Qui la vol ?

Notes i Comentaris Polítics

Endavant

La Mexic

Luis Araquistain i Trifon Gomez han parlat en un acte organitzat pel P.S.O.E. i la U.G.T. peninsular. Ambdós han fet un examen minuciós de la conducta dels comunistes. Com a conseqüència de l'experiència viscuda durant la nostra guerra i a l'exili, no podem creure — han dit ambdós militants socialistes — en la sinceritat de les campanyes comunistes per la unitat ni fiar nos de les promeses de lleialtat que puguin fer. Araquistain ha examinat el paper dels comunistes al servei d'interessos forasters que contradiuen els del nostre propi país. Trifon Gomez, ha explicat el seguit de manobres realitzades a França pels comunistes espanyols: com nasqué i morí la *Union Nacional* i el seguit d'arbitrarietats que culmina en la perduda de militants socialistes i comunistes que es negaven a secundar els propòsits estranys a la lluita del poble iberic.

Indaleci Prieto ha ratificat públicament el seu criteri per a promoure un plebiscit a Espanya, sota el control de països de l'America llatina, per tal de demostrar a les democracies que el país és partidari de la República. Diu que el Partit Socialista resta en llibertat per a secundar aquests propòsits « sempre que les masses del P.S.O.E. a Espanya els acceptin ». I afegeix que, ell, segueix combatent coses corporals, com ho son les del regim franquista, i que mal s'entretindrà en lluitar contra fantasmes, perquè la monarquia no és altra cosa que un fantasma.

Negrin i els seus amics comunistes volien aprofitar aquestes declaracions de Prieto per a fer un acte en contra dels propòsits plebiscitaris el 19 d'aquest mes. L'acte ha estat ajornat. En ell havien de parlar-hi elements fraccionaris de la U.G.T. i del P. S., a més d'Alvarez del Vayo i Negrin.

El Partit Socialista Català ha editat en un fascicle, el fèix tequigràfic d'una conferència que va donar a Santiago de Xile el company Manuel Serra i Moret sobre el tema: « L'ahir i el demà de Catalunya », de la qual son els següents fragments: « Qualsevol que es resigni, que es resigni, ho repeteixo, a que Catalunya no torni a néixer tota sencera, lliure, amb tots els atributs, no solament amb els atributs presidencials, estatutaris, sino amb els seus atributs nacionals complets, és un home que traeix la memoria de Lluís Companys. Companys no hauria donat la vida per una legalitat passatgera, no la podia donar perquè aquella legalitat no ho mereixia. Aquella legalitat no solament és circumstancial sino que és convencional mandada. Hi ha una cosa més alta i més profunda, que és la nostra nacionalitat, la consagració d'aquesta nacionalitat amb tots els atributs del poder. I és això el que volia el nostre martir, i és això el que nosaltres hem de voler... Així doncs, políticament ambiciosos hem de voler una Catalunya el més independent i lliure possible. Socialment, hem de ser igualment ambiciosos, tan si som rics com si som pobres. Ni la riquesa ni la pobresa haurien d'afectar els nostres sentiments... I jo dic que el que convé és que els homes s'impreguin del sentit de justícia i sapiguem on van, perquè també aquest problema és complicat, també mereix estudi i també mereix especialització; però cal, sobretot, que els homes es posin fermes en la voluntat de resoldre els grans problemes, o problemes que comencen pel dret a l'ensenyament i a la cultura i acaben en l'equitativa distribució de la riquesa, no feta amb motillo, sino feta derao natural, segons els mèrits que cadascu pugui aportar dintre l'organització general i col·lectiva. I Catalunya que, com tots sabem, és un poble fonamentalment democràtic, resulta extraordinàriament apte per proclamar una justícia social que pugui ésser exemple per a tots els pobles de la terra. Per tant, nosaltres hem de procurar i voler que Catalunya realitzi, en aquest aspecte social, totes les seves immenses possibilitats.

« El Nacional », diari organ oficial del Govern de Mexic, ha publicat una intervinió amb el diputat Pelai Sala del Partit Socialista Català a les Corts de la República, exposant la posició del Partit en nom propi i de l'altre diputat, Pere Vznar. Remarca que el P.S.C. forma part del Moviment Socialista de Catalunya i parlà de l'acció dels moviments de Resistència que actuen a Catalunya, Front de la Llibertat i Front Nacional, i de les perspectives de la futura estructuració política de la Tercera República Espanyola.

Trifon Gomez, de Francisco, Araquistain i Prieto fan manifestacions en un sopar organitzat per la U.G.T. Una declaració de la Comunitat Catalana de Mexic Activitat del Govern de la Generalitat a l'exili.

Organitzat per la Comissió Executiva de la U.G.T. d'Espanya, presidida per Belarmino Tomás el primer de desembre es va celebrar un sopar d'acomiat a Trifon Gomez i Enric de Francisco, que retornaven a França després d'haver assistit a la reunió de les Corts.

Hi assistiren tots els membres del Comitè Nacional de la U.G.T. d'Espanya a Mexic: Lluís Araquistain, Indaleci Prieto, Manuel Albar, Amador Fernández, de la direcció del P.S.O.E. i el nostre company Miquel Ferrer, Secretari General de la U.G.T. de Catalunya.

Trifon Gomez i de Francisco manifestaren que si en un temps hi havien hagut discrepàncies entre ells i Prieto, avui aquestes havien desaparegut. Que si bé la democràcia interior dels organismes socialistes permetia l'existència de desacords en determinats punts de vista, no per això en restaria minvada a unitat del partit, i que de cap manera les tornarien a produir distanciament que afavorissin l'acció corrosiva d'altres sectors. Manifestaren que es solidaritzaven amb el company Prieto davant dels atacs de comunistes i comunitzants.

Araquistain va exposar la seva convicció de què pel restabliment de la República i la reconstrucció interior d'Espanya, era necessari que socialistes i ugetistes esdevinguessin tècnics de la cosa pública; que sense l'especialització i l'estudi a fons dels problemes, res de positiu no podia fer-se en benefici del país.

Prieto va pronosticar la desaparició dels partits republicans de la vida política espanyola pel predomini polític dels socialistes en la nova República, si tota vegada aquests sabien fer un

programa ambiciós i aplicar-lo amb decisió; que les organitzacions sindicals no han de col·laborar en el govern en èpoques normals, i que en canvi els sindicats tenen una important missió de col·laboració en la funció pública, intervenint en la marxa de l'economia del país; que els companys de la U.G.T. han d'entrar de ple a l'activitat política i que socialistes i llibertaris units seran les forces majoritàries del país. Es mostrà partidari de la reforma de la Constitució donant-li l'expressió pròpia d'aquesta nova etapa política que comença amb la fi de la guerra.

Les resolucions que la Comunitat Catalana de Mexic, — entitat que aplega la majoria dels catalans exiliats en aquella República. — ha fet públiques tot darrerament, són proposades com a directrius al Govern de la Generalitat. Comunitat Catalana de Mexic declara que si bé accepta com a principi el Govern constituït, « no significa per a ella que hagi de restar-hi lligada incondicionalment i, en adoptar aquesta posició, tendeix lògicament a influir amb el seu pensament l'acció governamental, assenyalant les directrius polítiques que, al seu entendre, haurien de guiar-lo per al millor compliment d'una obra autènticament nacional ».

Condiciona les seves relacions amb el Govern constituït dient que « entén que hauran de dependre definitivament de la forma que adopti la seva constitució darrera, per la qual es d'esperar una integració de totes les forces nacionals; de l'assentiment que li doni el nostre poble a través de les forces del seu moviment interior; de l'acció que desenvolupi en el curs de la seva gestió, i de l'esperit patriòtic que el mogui ».

Les directrius que proposa són les següents:

a) Reivindicació del dret de Catalunya al lliure exercici de la seva sobirania nacional.

b) Defensa d'una nova estructuració peninsular fonamentada en la unió, en un pla d'igualtat, de les Nacions que integren l'actual Estat espanyol.

c) Propugnar perquè la fórmula política que estableix aquesta vinculació sigui una Confederació de Nacions.

d) Sosteniment del règim democràtic com a sistema de govern.

e) Difusió fora de Catalunya del coneixement dels drets del poble català a la seva llibertat.

f) Compenetrar-se i coordinar-se amb el moviment de Resistència interior per tal d'alliberar la nostra pàtria de

Cartellera

Demanem noves

Josep Farrero, habitant a Perpignan (P.O.), 34, Avenue de Bompas, demana noves de Miquel Carola, de Medinyà (Girona), que havia residit a Sète.

Eduard Cinca Roca, habitant a Saint Lary, (Hautes Pyrénées), demana noves de Manuel Clavero Farjas, que es trobava a Rachel-Werke, Lager Gravelle, a Gravelle Hugue, (Manche).

Maria Solé Niubo, habitant a Bagnères de Bigorre, 10, rue de Nansonty demana noves del seu nebot Francesc Soler Guasch, soldat del nostre exercit que calgué ferit l'11 d'Agost del 1938 d'on fou traslladat a l'hospital i d'allí a Lèxode, ferit encara, a França. Formava part de la 11 Divisió, 100 Brigada, 2on. Batalló.

Pepeta Farre, 18, rue du Pardon Perpignan (P. O.), demana notícies de Joan Farre Gasso, en la clandestinitat Juan Xavier alliberat de la preso militar de Mauzac (Dordogne) i després sense deixar rastre entre el 18 i 20 d'Agost del 1944.

M. S. DE C.

El Secretariat del M. S. de C. i la Redacció de « Endavant » reben assíduament lletres en les quals es mena una crítica saludable envers tot allò que de prop i de lluny refereix a les nostres tasques. Totes aquestes lletres denoten un estat creixent d'identificació dels socialistes catalans envers el M. S. de C., i és en elles que podem en tot moment l'entusiasme necessari per a menar a bé la nostra tasca. Excepcionalment i en raó d'haver-nos estat pregada la seva publicació, donem als nostres lectors la lletra d'un company d'Angulème que ve a posar al servei de la causa que defensem el seu concurs valuos i la seva confiança en el M. S. de C.

« Secretariat del M. S. de C. Estimats companys Des de les pàgines d'« Endavant » he seguit el desenvolupament del M. S. de C. i és amb la més gran simpatia que he vist els vostres lloables esforços per tal de dotar Catalunya de l'organització socialista que li manca pel bé de la nostra classe treballadora.

L'èxit us he acompanyat i jo puc dir-vos les vives simpaties que ha despertat entre els obrers socialistes catalans la creació del M. S. de C., el procés d'unificació del qual es troba ja força avançat. Malgrat l'oposició de certs elements que voldrien desvirtuar-ne l'essència, el M. S. de C., gènesi del gran partit socialista de Catalunya, té una transcendència innegable que no ha passat desapercebuda.

No desitjo altra cosa que associar els meus esforços a la vostra i us prego d'acceptar amb a present la meua adhesió al M. S. de C. per tal de combatre el règim franquista i marxar plegats, junt amb els socialistes ibèrics, pel camí de la gran democràcia socialista.

Per Catalunya i pel Socialisme reben estimats camarades, les meves salutacions afectuoses.

Ramon BOSCH, Angulème

l'opressió, i organitzar-la, ja en l'etapa transitoria, democràticament i en règim de justícia social, possibilitant que, com més aviat millor, el poble català manifesti la seva voluntat.

g) Constituir a Catalunya, per al període transitori, una Assemblea Consultiva integrada per representants de la darrera expressió del sufragi popular i per delegats dels moviments patriòtics de l'interior i de resistència, dels partits polítics i de les organitzacions obreres.

h) Establir un pacte de governs que refermi l'acció conjunta dels pobles català, basc i galleg, per a l'assoliment i garantia de les seves llibertats.

El Govern de la Generalitat a l'exili s'ha mig reunit. Diem que s'ha mig reunit perquè no hi han assistit els senyors Xirau, Pi i Sunyer i Carner, que de fet es troben virtualment en discrepància amb el significat de conjunció que s'ha donat el Govern català a l'exili i que han manifestat ésser partidaris d'un govern de concentració nacional. Si aquesta manifestació no ha estat feta pública ja des del moment de la constitució del Govern ha estat perquè els interessats han volgut evitar que llus discrepàncies fossin interpretades com un refús a la decisió presidencial. La qual cosa, tenim en compte la personalitat dels senyors Xirau, Pi i Sunyer i Carner, podria repercutir en perjudici del prestigi de la institució presidencial en els moments en què més necessitat és té de la presència de la institució representativa de Catalunya.

Si a això s'hi afegeix que el senyor Rovira i Virgili, i el partit que representa, es troben en l'alternativa d'abandonar la presidència del Parlament a una personalitat d'un altre sector polític per la incompatibilitat amb el càrrec de Conseller, no és pot ben bé dir que de fet hi hagi Govern.

Tot aquest temps s'ha passat tractant de convèncer altres organitzacions a integrar-se en el Govern sense que, ara com ara, s'hagi pogut aconseguir.

No per això els quatre consellers reunits s'han estat d'elaborar una declaració política que es farà pública oportunament.

Amb una certa desconexió de la situació interior de Catalunya, la nota del Govern facilitada a la premsa fa esment de l'acord d'enviar a Catalunya aquelles directives que més poden contribuir a l'organització de les forces d'oposició interior. A la data en què s'ha celebrat aquesta primera reunió del Govern de la Generalitat a l'exili, ja s'havia constituït a Catalunya el Consell Nacional.

Segona llista de donatius

per al « FONS PERMANENT DE SOSTENIMENT A LA RESISTENCIA »

Suma anterior	4 640 fra.
Segells venuts per la Secció del M. S. de C. de Burdeus	5.000
Secció de Castelnaudary	1.400
Segells venuts pels companys:	
A. Bueso	150
S. Torres	150
J. ARBONES	300
Lletxa	300
Gaspar H. Mestre	100
Junoy	150
A. Bosc	150
Donatius Josep Coll	300
— Peque	300
— Pepeta Vidal	300
— Josep Buirba	300
— Joan Aleu	300
— Marga Miro	300
— A. C.	300
— Pere Big	275
— Petit Didac	300
— L.	300
TOTAL.....	15.315

Endavant

Un exemplar: 5 frs.

Subscripció de 10 « 60 «

Amb el preu de la subscripció van compreses les despeses d'envio.

Problemes del camp

per Sebastià CARABALL

« Sense la República el Socialisme és impotent. Sense el Socialisme la República és buida », ha dit Jaurès. I les consideracions de l'illustre teòric del socialisme francès corroboren el nostre criteri de què una República de tipus econòmic liberal-capitalista, no pot resoldre, de cap manera, els problemes que té plantejats la classe treballadora. Una republica en la qual es troben mesclats els interessos de classe, condueix forçosament al confusionalisme a través de conflictes de solució difícil. Vol dir, això, que nosaltres neguem el nostre concurs per a canvis d'estructura política que, si bé no resolten les nostres aspiracions, poden, en canvi, afavorir-les pel que aquestes canvis representen d'avançament vers la democràcia i la llibertat? De cap manera. Car seria una aberració. Però si demanem als que tinguin una concepció diferent de la nostra, la consideració deguda pel que som i pel que representem. Que no s'intenti de tuitar nos, com ja s'ha fet en altres ocasions, d'elements perturbadors. Volem que ens sigui permès — sobretot després d'un període d'experiències intensament viscudes — d'obrir nous horitzons i de fer comprendre a les classes treballadores que, per arribar a conquerir allò que més estimem, pel qual si no hem regrejat mai res, cal seguir nous camins.

Serem incansables en la nostra tasca i no reculem mai, encara que això faci mal a algu i, per això, se'n vulgui tuitar d'agents electorals. Car, de la mateixa manera que les innovacions científiques aportades per l'home en el camí del progrés han desvetllat el clam dels detractors, el món social no pot, forçosament, fugir de la regla.

La segona República espanyola adoleix d'una manca de contingut social que no sabem donar-hi els homes que en representaven les institucions. Si la classe treballadora hagués tingut una representació majoritària a les Corts

Constituents — som la té, per exemple, avui dia a França —, les reformes complertes haurien estat més radicals, més justes, i, no hi ha dubte, la República hauria resolt qüestions que, a la llarga, han estat el gèrme de greus conflictes.

Seria absurd caure en els errors del passat, a l'hora d'instaurar la III^a República. Seria absurd i, d'aquest fet, en pagariem greu penya. Per això creiem que caldrà evitar la possibilitat de què una llei de contractes de conreu votada pel Parlament de Catalunya — llei d'una timidesa exemplar, d'altra part — pugui veure's desautoritzada per una institució republicana com ho era el Tribunal de Garanties Constitucionals, a la sola pressió dels terratinents catalans. I, així mateix, caldrà evitar que els militars puguin sublevar-se davant d'un assaig de Reforma Agrària a la Península.

Els pagesos catalans — i els de la Península, també, creiem — coneixem prou bé la nostra malaltia i els remeis que ens cal emprar per a guarir-la. Que ningú s'amoini, car, a l'hora venguda, sabrem recollir els doctors especialitzats.

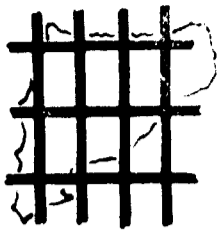
Pel que fa a nosaltres, desitgem també la concòrdia. Però no la concòrdia amb els senyors de l'« Institut de Sant Isidre ». Aquesta concòrdia no és possible ni la volem. Concòrdia només amb aquells que vulguit comprendre que el món social evoluciona amb passa ferma per camins i concepcions noves. I, en aquest ordre de coses, tenim una gran confiança en què sabrem evitar espectaculars que no volem nomenar, perquè fan vergonya, una vegada la República i la llibertat siguin un fet a casa nostra.

Els pagesos catalans demanem un lloc d'honor a l'avant-guarda en la lluita per l'enderrocament de Franco i del seu règim i pel restabliment d'un règim de justícia i de llibertat. Però no ens demanem pas, en nom d'aquesta lluita que també és nostra, que renunciem a les nostres reivindicacions.

Per a la Resistència interior de Catalunya

EL QUE NO US DIRA LA PREMSA FRANQUISTA

La Democràcia francesa contra Franco. — Bevin concreta la posició anglesa contra el falangisme. — Els ministres republicans arriben a París. — El problema espanyol serà probablement evocat a Moscou

La democràcia francesa contra la dictadura de Franco

« El Govern francès ha adreçat als governs britànic i americà una nota demanant-los de procedir, conjuntament, a la reconsideració de llurs relacions amb el Govern del general Franco ».

COMBAT de París atorga: És una iniciativa que s'escau bé oportunament. Potser alguns de nosaltres la jutjaran massa tímida. No hagués estat més expedient de cridar purament i simplement el « delegat » que ens representa a Madrid? Això significaria la ruptura, però en la mesura en què Franco ha pres l'habitud d'ignorar els advertiments que se li fan, és probable que els Aliats es veuran obligats, algun dia, a arribar-hi sense contemplacions.

França per la democràcia espanyola

Londres. — En el curs d'una reunió celebrada per la Cinquena Comissió preparatòria de les Nacions Unides, el delegat de França ha recollat la proposta presentada pel delegat australià que consisteix en refusar tota representació espanyola fora dels autèntics representants de l'Espanya democràtica.

Estroncament de les relacions comercials entre França i Espanya?

Perpignan. — El diari « Le Républiquein » publica una informació de Cervera segons la qual no ha tingut lloc la primera transacció comercial que havia de tenir lloc el dia 2 d'aquest mes, en execució del tractat comercial establert entre ambdós països. « Le Républiquein » diu que aquest fet pot explicar-se perquè el Govern francès no ha lliurat les llicències d'importació comercials.

Bevin concreta la posició del govern anglès enfront de Franco

Londres. — Mister Bevin, ministre laborista dels Afers estrangers, ha precisat la posició del Govern anglès en una sessió dels Comuns en la qual ha pres un paper preponderant la qüestió espanyola.

Bevin ha començat dient: « El Govern anglès té bones raons per a creure que Franco no dictarà noves condicions de mort contra els espanyols detinguts per activitats polítiques. » I ha continuat dient: « La nostra actitud enfront de Franco està ben definida: el poble anglès i el seu govern detesten el franquisme, no solament en la persona de Franco sino en el conjunt del seu règim. »

En el curs de la dita reunió, ha estat remarcable l'actitud generalitzada dels diputats governamentals i de l'oposició en el sentit de demanar al Govern una actitud en consonància amb les declaracions fetes pel senyor Bevin.

M. Bidault, i la « justícia » franquista

París. — Els diaris de la capital reprodueixen les manifestacions fetes pel ministre d'Afers estrangers davant la Comissió dels Afers estrangers de la Cambra. El senyor Bidault ha declarat que s'havia adreçat al govern franquista a l'objecte d'evitar condemnes irreparables de la justícia franquista.

El problema espanyol a Moscou

Es gairebé segur que el problema espanyol serà evocat en el transcurs de la Conferència que s'està celebrant actualment a Moscou. El Departament d'Estat americà estudia la nota fregada pel Govern francès amb aquesta intenció.

L'arribada dels ministres republicans a París

París. — Els diaris es fan un gran ressò de l'arribada dels ministres de la República, senyor Manuel Torres Campanyà i general Hernández Sarabia, provinents de Mèxic. Ambdós ministres han fet escala a Londres, abans d'adreçar-se a París.

La premsa francesa dona com a segura l'arribada de tot el gabinet republicà en el curs de les primeres tres setmanes.

El « Cri Socialiste » de Perpignan reclama una actitud enèrgica de les democràcies

Perpignan. — Amb el títol: « A la porta, Franco! », el « Cri Socialiste » d'aquesta localitat, publica en un lloc preferent de la seva darrera edició un llarg article cosagrat a posar de relleu la veritable personalitat del règim franquista i la necessitat d'una actitud franca i decidida de les democràcies contra el règim que ensagna Espanya, i pel restabliment de la República.

L'acció dels països hispano-americans per la República

« La Veu de l'Amèrica » ha retransmes la notícia que el President de Cuba s'ha adreçat a totes les repúbliques hispano-americanes per tal de proposar-les una acció col·lectiva a l'objecte de restablir les llibertats democràtiques a Espanya, mitjançant una àmplia i veritable amnistia, el retorn de tots els exiliats i l'alliberament dels centenars de milers de detinguts i condemnats polítics, i, després de l'eliminació de Franco, un plebiscit amb les degudes garanties.

Altres diuen:
Propaganda i realitat
Una política humanitària

Amb aquests títols el diari parisenc Le Monde publica un article del seu corresponent a Espanya, en el qual posa de manifest la contradicció que presupon els gests destinats a una propaganda fal·laciós i la crua realitat que travessa el país. Transcrivim textualment el testimoni que ens ofereix el diari Le Monde, convençuts de la seva objectivitat i interès.

Espanya s'ha adreçat a les Nacions Unides per a oferir hospitalitat a cinquanta mil·lions de tota nacionalitat, víctimes de la guerra. La premsa exalta la generositat d'aquest gest i assenyalava les demandes al·lucen de la part de gent, de totes les classes socials, desitjosa de participar en aquesta obra humanitària d'acollir infants estrangers. « Particularment, es diu, són demanats els infants alemanys. »

Què pensen de la generositat de llur govern els milers d'espanyols, els infants dels quals es vesteixen amb parc, van descalços i reben una alimentació tan insuficient que llur creixença normal es veu dificultada per les malalties més diverses, entre les quals l'escorbut? La situació dels barris populars de Madrid és tan anglosa que la mateixa premsa, acostumada a presentar de la manera més favorable els diferents aspectes de la realitat espanyola, se n'ha fet ressò recentment. Diferents diaris n'han donat la culpa a l'Ajuntament de Madrid, responsabilitzant-lo d'aquest estat de coses. La municipalitat madrilenya s'ha cregut en el deure de contestar a aquestes acusacions amb la publicació d'una nota que precisa que, essent administrativament independents de la capital els ajuntaments dels suburbis, no pot acceptar les crítiques formulades en contra d'ella.

Amb tot i això, el diari A. B. C. li ha donat la rèplica citant uns quants fets significatius: A la fi del carrer de Magallanes, (que pertany al perímetre urbà de la capital), hi ha famílies que viuen dins de caves. Al carrer de Bermúdez, és nombrosa la gent que habita en forats immunds. I no parlem pas de les cases destruïdes per la guerra, en les quals s'han instal·lat famílies molt pobres, per a fer-ne un refugi de llurs misèries. I el redactor de l'article atorga que seria de desitjar que les actualitats cinematogràfiques espanyoles mostrin al públic quines són les condicions de vida d'aquests barris, car « el problema que es presentarà demà serà sempre menys greu que el que es presenta avui i que és veritablement anglosos. »

Es sorprenent que la censura hagi deixat encetar aquesta polèmica. Només podem trobar-ne la raó en l'impossibilitat que es troben les autoritats espanyoles de semblar desorientar la gravetat del problema. Potser s'espera l'arribada d'alguns cursos a crítiques d'un to moderat, donar un exutori poc perillós a un descontent els símptomes del qual augmenten cada dia... »

Des un fons permanent de sosteniment a la Resistència

TOTS PER LA RESISTENCIA

EN RECOLZAR l'acció de Front de la Llibertat en la seva « Campanya d'hostilitat popular contra Franco i el seu règim », el Moviment Socialista de Catalunya no fa més que respondre als desitjos i a les inquietuds de les masses populars antifranquistes que, a l'exili, com a Catalunya, senten la necessitat pregonada de l'hora present: ajut sense condicions a la Resistència, ajut en tots els elements i en mitjans materials de tota mena als que, allà baix, combaten per l'enderrocament del règim ignominios de Franco i per l'establiment i garantia de la llibertat i de la democràcia.

Es per aquesta raó que el Moviment Socialista de Catalunya ha adreçat una crida imperiosa als seus adherents i simpatitzants per a que facin aportació de tot llur concurs — com ho fan els mateixos, els nostres propis germans que s'enfonsen, incansables i ardits contra la tirania franquista —, concurs que, en aquest moment, pot consistir en el finançament de l'acció resistent, la qual cosa permetrà d'augmentar-ne la força i l'eficàcia. A tal efecte, el Moviment Socialista de Catalunya ha iniciat la recaptació de mitjans per a engruissar, des d'ara, el FONS PERMANENT DE SOSTENIMENT DE LA RESISTENCIA.

En el número darrer d'« Endavant » publicarem la primera llista de donatius i, amb ella, anunciarem que el FONS PERMANENT DE SOSTENIMENT DE LA RESISTENCIA s'obria sota els millors auspicis.

No ens hem equivocat. La venda de segells de Front de la Llibertat pren un ritme cada vegada creixent. I les subscripcions ens arriben nòdides i regulars. La nostra crida ha trobat resso i estem segurs que tant els adherents del Moviment Socialista de Catalunya com els simpatitzants i llegidors d'« Endavant », faran un veritable treball d'emulació per a realitzar aquest objectiu inicial que és el finançament de l'acció de la Resistència. Objectiu inicial indispensable per a dur a terme cops duríssims damunt del cos podrit del règim franquista, i per a accelerar, al mateix temps, el procés de la seva descomposició i l'adveniment de les llibertats avui escarnides i saquejades.

Que aquesta emulació no sigui un mot va: que el sentiment dels que a l'exili jaum d'un privilegi que els de casa nostra no coneixen, privilegi de pensar i d'opinar amb veu alta amb plena llibertat; sigui la raó — a més de la raó que presupon les nostres propies conviccions — que motivi un esclat d'entusiasme col·lectiu per al sosteniment de totes les accions que es porten a cap contra el règim que manté al nostre poble sota l'opressió.

Amb el mateix esperit i responsabilitat, engruissim el FONS PERMANENT DE SOSTENIMENT DE LA RESISTENCIA!

Tots, adherents i simpatitzants del Moviment Socialista de Catalunya; totes les masses populars antifranquistes dels països de llengua catalana, a l'acció!

Contra Franco i el seu règim!
Per la incrementació de la Resistència interior de Catalunya!
Per la llibertat!
FEM APORTACIO DELS NOSTRES DONATIU!

El cingle infranquejable del règim de Franco

DONANT-SE llarga vida, (ço que contrasta amb el presentiment popular), Franco ha instituit, a partir d'aquesta anyada, el dia dels « Caiguts per Déu i per Espanya ». El 29 d'octubre — vergonyos preludi al Dia dels Morts — Espanya commemorarà, mentre Franco imperi, aquesta diada d'escarni per a aquells altres morts per la llibertat. Impudent manera de fer sentir als Espanyols llur dependència d'un règim partidari! Bona ocasió per a desenterrar odis vells, exaltar escabroses passions de cabdilatge, renovar l'ofensa! Qui podria preveure com desenerarà — cas de perpetuar-se la dictadura actual — aquesta diada venjativa?

Els més espirituals representants, o aquells designats com a tals, no poden sostreure's a la perversitat congènita del règim franquista. Heus ací per exemple, el que José Me de Peman ha pogut escriure en uns versos dedicats a commemorar la diada dels Caiguts:

« Nadie es nada. Todos son silabas que se resamen en un romance sin nombre y en un olvido sin cruces, Como se achica aquel bravo y aquel capitán se pudre! Y la miliciiana aquella de entreabiertos ojos dulces con su fusil i su « mono » muerta en la yerba, de bracas... Qué montoncillo tan leve de campanillas azules! Pero Dios sabe los nombres y los separa en las nubes. »

L'inconscient franquista sura a la su-

perfície amb la seva veritable fisonomia espiritual, agressiva, reticent, indelicada, perversa... Quina esclatant confessió d'impotència política!

La normalització, la pau interior que tant necessita Espanya, està fora de l'abast de Franco. El romanç franquista de la pretesa pacificació acabarà sempre, com el de Peman, per aquest: « Pero Dios sabe los nombres y los separa en las nubes ».

El cingle és insondable. La perversitat inconscient del franquisme trairà, tothora, la seva voluntat de pau. Entre l'Espanya popular i el règim de Franco, no hi ha res de comú; la separació és absoluta. Hom comença, a l'exterior, a adonar-se'n. El orèdit del franquisme s'esgota poc a poc. La seva desaparició política esdevé de més en més inajornable. L'Espanya de Franco travessa la fase més aguda de la seva llarga crisi.

Es el que es diu a la Rambla, gairebé en veu alta...

EL FET DE LA SETMANA

ELS ESTUDIANTS DE BARCELONA ES DECLAREN EN VAGA PER A PROTESTAR DE L'AUGMENT VERTIGINOS DEL COST DE LA VIDA. DURANT TRES DIES LES MANIFESTACIONS ES SUCCEIXEN ININTERROMPUDAMENT. ACTES DE VIOLENCIA, TRAMVIES CREMATS, NOMBROSES DETENCIONS. LES AUTORITATS ORDENEN EL TANCAMENT DE LA UNIVERSITAT I ALTRES CENTRES DOCENTS D'ENSENYAMENT SUPERIOR.

Amb motiu de les restriccions elèctriques, el cost de la vida a Espanya ha augmentat ininterrompudament forçant la situació precària de la immensa majoria de la població. La rèplica donada pels estudiants a l'actitud observada per les autoritats franquistes que sense repit han anat autoritzant tota mena d'augmentacions proposades, és simptomàtica d'un estat de profund descontent que no fa més que començar a manifestar-se. El gel està trencat. Altres esdeveniments s'aniran precipitant incessantment. L'Espanya franquista s'esfondra. Els estudiants, com en el 1931, com sempre, menen el combat amb arduesa, encoratjats per tot el poble català a la capdavantera de la lluita antifranquista. Endavant contra Franco!

En el nostre número proper publicarem un documentat reportatge sobre aquesta vaga que ha despertat ressons profunds en tot el país i ha fet correr la primera sang de l'alliberament.

El Parlament de Catalunya

(Ve de la pàgina 4)

ada una petició del Govern relativa a la convalidació dels decrets aprovats i executats pel propi Consell de la Generalitat durant el temps que durava la guerra. I a resposta dels diputats fou clara i concreta: que el Parlament només podia convalidar aquells decrets que concordessin amb els texts de la Constitució i de l'Estatut. I per a precisar els termes del criteri de la majoria dels diputats reunits, es va deixar ben sentat que no podien donar llur vot per a convalidar decrets de naturalesa del de Col·lectivitzacions, del de la Vivenda, dels de la composició dels Ajuntaments, etc. Com a diputat, per la defensa del comportament de la nostra mateixa institució parlamentària, em plan deixar ben precisat aquest fet.

No sabria cloure aquesta meua intervenció en defensa de la tesi de la subsistència actual de la nostra institució parlamentària sense doldre'm d'un fet massa evident i massa important: la desconsideració que el Parlament ha estat objecte en les nostres altes esferes. Ha fet l'efecte que no existia President de la Cambra Catalana. Els diputats no han estat convocats, ni, àdhuc, per a fer davant el mon un acte de la més alta afirmació de vida política catalana. I així com no han estat convocats no han estat mai consultats. Repeteixo que em sap greu. I més greu em sap encara perquè els governants de la República ens han donat unes lliçons de comportament ben eloqüents.

Vegem-ho ben objectivament. L'ur primer acte de reconstruir la legalitat republicana i de donar un caràcter efectiu a la Presidència de la República fou el de procurar la reunió de les Corts espanyoles i que aquestes elegissin lliurement el Cap d'Estat. Un cop elegit, aquest, en ús dels poders conferits, fa les consultes pertinents i forma Govern. Tota aquesta correlació de fets significa que s'ha posat l'opinió dels diputats. Correlació de fets que ens hauria plagut veure com es produïa en les altes esferes de la política de govern de Catalunya perquè, a més d'ésser lògica i natural, qui sap si hauria pogut influir sobre el to de possibles composicions de Govern, tant en orientacions, com en homes.

Els Tractats comercials franquistes

Per SPECTATOR

SERIA molt interessant copiar integralment les manifestacions fetes pel senyor Carcer, jefe de la Hermandad Sindical Provincial de Labradores y Ganaderos de Valencia, publicades en la premsa franquista del dia 11 del mes passat. Són tan sacroses, tan expressives del desgavell econòmic espanyol, sota el règim falangista, que caldria no necessàriament comentar-les. Però, per exigències d'espai, ens limitarem a reproduir els passatges més substancials.

A la primera pregunta del periodista anònim de l'Agència Celta, respon el nostre personatge amb una afirmació general de totonca oficial, però queda bé tot el possible. El recent conveni amb Anglaterra és altament satisfactori i, tant en l'ordre general de coses, com per assegurar als pagesos de que la taronja es vendrà tota, aquest any. La principi, doncs, tot va bé; la terrible crisi, per excés d'oferta, serà evitada en absolut.

Ara bé, la segona qüestió és més precisa i no pot quedar-se amb vaguetats, car es refereix al preu de venda del preciós fruit i el senyor Carcer, una «jerarquia taronjera del règim», no pot dissimular el seu descontent, car aquest mal negoci també deu tocar-li la butxaca. Heus ací les seves

autoritzades paraules: «Descontando de las 46 pesetas, valor convenido para la caja de 45 kilogramos, las 27 pesetas de gastos de confeccion, y dejando solo una peseta de beneficio para el comerciante, cantidad irrisoria para el riesgo del negocio, quedan 18 pesetas para los 45 kilogramos de fruta que contiene la caja. Resulta la naranja a 40 centimos el kilogramo, precio bajo al que no se vende ningún producto agrícola y que no puede compensar los gastos de cultivo...»

«... y de aquí se puede ver en el arroz y se está produciendo en la naranja y el olivo como todos los años...» És, doncs, que, a desgrat de l'encariment general de la vida, i de la consegüent desvalorització de la peseta, la taronja es vendrà a un preu inferior al de 1935. Els agricultors no poden cobrir ni les despeses del conreu i així s'exten als principals productes d'exportació, com l'arroz i l'oli. Llavors tractats comercials els del «Gaudillo». Una quantitat més d'aquesta naturalesa i n'hi haurà prou per a que els camps de la Península es converteixin en un erem desolat.

Quant a l'embalatge, els detallets, següents completen el quadre lamentable abans exposat: «La madera de una caja, cuesta de 6 a 7 pesetas. Importada de Portugal, resultaría a poco más de 8 pesetas. La bobina de papel de segunda clase, que sin impuestos resulta a más de 600 pesetas, y que ha llegado a cotizarse a 1.000, puede venir de Suecia a poco más de 300, y lo mismo puede decirse de los clavos, cuerda y de más elementos.»

Les conseqüències d'una situació semblant no poden ésser més depriments: «La mayor parte de los propietarios de huertos ejercen profesiones liberales, o tienen negocios. Con lo que ganan en aquellas o éstos suplen a veces el déficit que les ocasionan los huertos. Los que son exclusivamente naranjeros no pueden resistirlo. Unos han vendido sus fincas y otros las tienen gravadas. Hay zona, como en Sagunto, en que están hipotecadas la mayoría de los huertos y hasta las casas.» I el senyor Carcer acaba amb una declaració patètica i ingénua alhora, car es presta a interpretacions de caire polític no gens fatigueres pel règim dels sindicats verticals: «Hemos venido confiando siempre en el año que viene. La esperanza de que el año próximo será mejor, hace que queden todavía huertos que se cultivan bien... si se perdiera esa fe y esperanza que alienta al naranjero, no quedaba uno para recuerdo de la que fué la principal riqueza de exportación de España.»

Després d'això, com veu el lector, no caldrien comentaris. Però no ens en podem estar. El senyor Carcer, un home adicte al règim, posa a la llum la veritable naturalesa dels tan celebrats tractats comercials franquistes. Es tracta simplement d'una expoliació, cínica i brutal alhora, del camp espanyol; a canvi d'uns efímers efectes internacionals. El règim caduc i condemnat de Franco no ven a l'estranger: dona, regala, soborna, per tal que toleïni, amb la màquina cobejança dels negocis fàcils, la seva obstinada continuació en el poder. Que la mà negra n'interfereixi regni en els camps espanyols; que les classes productives no puguin viure honestament, amb el producte de llur treball, res d'això no compta els sàtraps de l'hora, usurpadors de la cosa pública. Pel descontent compten amb la por que inspira llur brutalitat. Lur capacitat pel crim; i per la desesperació, si es produeix, disposen de l'aparell repressiu més monstruosos que ha conegut mai el casernari d'Espanya. L'objectiu únic és costar ir a tot preu l'existència de les castes parasitàries tradicionals i els terratinos anacrònics, l'aristocràcia del vegades inoble, els militars rebels i els fanatisme dels temples. Que s'ensorri tot el que té un valor de vida i de progrés que la intel·ligència sigui escarnida pels brètols, que els treballadors morin depauperats... Tot això són bagatel·les si, en canvi, una minoria de paràsits pot anar xuclant àvidament del cos malalt del poble. Ara, com sempre, no manquen pas als tirans els adulars pseudo-literats, bufons vils del moment, que intenten justificar els crims de llurs amos. I la cleràcia espanyola la més anti-històrica i inepta del món segueix jugant el mateix paper sàlcida de sempre, de suport i ajut fanàtic a la reacció feuda que sobreviu encara en el nostre país.

Però ningú no pot dubtar de què el desordre moral i econòmic del règim franquista acabarà malament. Ell mateix, amb la seva ineptia, s'està cavant la pròpia tomba. L'ensorrament vindrà fatalment, inevitablement, car els mateixos usurpadors del poder estan provocant constantment la reacció vigorosa de totes les forces productives del país. És clar, però, que la democràcia i l'eficàcia del deure d'accelerar aquest procés, i que no ens causarem mai de fer-hi present aquest deure ineludible.

SPECTATOR.

Endavant

BUTLLETI INTERIOR DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

FEDERACIO
DEMOCRACIA
SOCIALISME

Tribuna lliure

EL PARLAMENT DE CATALUNYA

Per F. ARNAU I CORTINA

EN OCASIO del tretze aniversari de la Pelecció del Primer Parlament de Catalunya restaurada, Antoni Rovira i Virgili ha encetat el tema de la legalitat actual de la seva existència. El tema és suggestiu a més no poder i ens hem de congratular que hagi estat posat a la consideració pública. Davant la seva presència jo crec que els parlamentaris catalans no podem silenciar el nostre pensament. És més: considero que tenim el deure d'exposar-lo i, sobretot, de cara al poble que ens va elegir. No ens ha de deturar de fer-ho cap mena d'escrúp i de seublar que anem a defensar una nostra massa perllongada permanència de càrrec, car tots sabem que el mandat que ens va conferir Catalunya només té, en l'hora d'ara, un caràcter simbòlic, de defensa d'una posició conquerida, de possible actuació en un moment determinat, de punt d'unió per al traspàs de representació als proxims diputats.

En termes generals molts catalans exiliats han pecat de voler minimitzar la presència del Parlament de Catalunya; molts d'altres, per ganes de voler fer taula rasa de tot el que existia, ha semblat que obediessin la consigna de donar per morta i enterrada la present representació parlamentària. I, àdhuc, els diputats del propi Parlament no

hem sabut reaccionar públicament com calia de cara a les dues menes de guerra oberta i guerra sorda, que s'han declarat contra la legitimitat actual de les primeres Cortes Catalanes. És una mica trist d'haver de fer aquestes constatacions, però és més trist encara i ben depriment, per cert, haver de constatar com molts dels catalans que tiren daltabaix el que és nostre, troben lògic i natural que els diputats del Parlament de la República es reunixin i deliberin i posin en marxa totes les peces de la seva institució democràtica.

Rovira i Virgili revela i comenta la causa dels esdeveniments que han impedit la renovació de la representació parlamentària de Catalunya. I davant les imposicions d'unes realitats adverses ens demostra que no es pot arribar a altra conclusió que el Parlament existeix. Existeix plenament de dret encara que, de fet, hagi de limitar la seva acció a actes simbòlics. No és potestat dels exiliats, ni dels amics que tenim a Catalunya de poder elegir ara un nou Parlament, ni res que s'hi assembli. La potestat serà del poble de Catalunya el dia que democràticament es consulti el cos electoral. I sembla, a major abundament, que ningú pot convenir-se amb l'enemic quan aquest, en posar peu endins de Ca-

talunya llavors de la darrera investida de la guerra civil, va proclamar amb criteri tenitori: queda abolit el Estatut. Ningú no si pot avenir perquè aquella fou la tasca que va acomplir amb més voluptuosa follia, la follia del goig que la duia encastada de lluny a la punta esmolada de la seva espasa. I la suprema idea del seu frenesi era l'enderrocament de la nostra institució parlamentària. Per aquesta sola consideració no m'hauria pensat mai que cap catalanista, sigui del matis o de la procedència quees vulgui, es pogués avenir a la idea de donar per mort el Parlament que el poble de Catalunya va elegir ara fa tretze anys. Per als catalans que estimin els drets del seu país, per a tot autèntic democrata, Catalunya manté en peu el que ella voluntàriament es va donar.

No hem de confondre la institució, fet de caràcter permanent, amb els homes que n'ostenten la representació, fet de caràcter temporal, ni amb els propis partits que sustentaren. Del primer estol d'homes dignes n'hi ha cap a una vintena que són morts i potser molts dels que resten i, àdhuc, qui sap si les mateixes etiquetes polítiques que els portaren davant el cos electoral estaran desplaçats en la propera futura realitat. Però per més que és pòdes presumir aquesta possibilitat, res no exclou una única veritat que ve revestida amb tots els atributs de la lògica: o es dona per inexistent tota la legalitat estatutària de Catalunya i se n'accepten totes les conseqüències o, del contrari, hem de convenir que el signe preeminent de tota l'estructura de l'Estatut és el Parlament de Catalunya. El Parlament és la base de tot l'edifici de l'autonomia. Sense la seva existència no hi ha Presidència de la Generalitat, ni Govern, possibles. És el Parlament qui ostenta la plena sobirania, és ell qui elegix el President i és ell qui el pot destituir i és ell qui sosté els Govern amb el vot de la seva confiança.

El problema de la representació democràtica nacional

Parlament de Catalunya? Assemblea Consultiva?

Aprofitant l'oportunitat d'aquest article que ha anat per a «Tribuna lliure» el diputat al Parlament de Catalunya senyor Arnau Cortina, per a plantejar de nou un dels problemes — el de la representació democràtica nacional — que s'ha suscitat intensament en els medis polítics catalans exiliats a Amèrica i Europa, i en els de l'interior de Catalunya, després de la iniciativa llançada fa dies per a la constitució d'una Assemblea Consultiva. Considerem benifícies l'encetar un debat a l'entorn d'aquest problema per tal com cada dia és fa més indispensable de dotar el Poder Executiu representat pel Govern de la Generalitat a l'exili, i avui pel Consell Nacional de l'interior, d'un organisme de representació nacional que, dintre de les limitacions a què obliga la situació excepcional en què és viu, doni a aquestes institucions la base representativa democràtica que els marca per tal de donar la justa impressió de què, efectivament, representen la voluntat popular.

Considerem com un mitjà de posar ordre a la política catalana, el dotar-la d'una institució en la qual recolzar les decisions que es prenguin. Redreçar la política catalana elevant-la al nivell que escau a un poble amb plena consciència nacional. Ha estat una de les preocupacions més sentides del MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA. És a dir, amb més franc parlar: sostreure la política catalana a l'aiguabarreig resultat de les conjuncions d'interessos de partit en detriment del prestigi de les institucions en què es recolza. Institucions que són el patrimoni de tot el poble i que, en conseqüència, no han de perdre mai l'esperit de missió que les sustenta. I menys que en cap més altre moment, a l'hora actual, en què, mancats de les possibilitats d'una ràpida consulta a l'opinió, aquestes institucions han d'afrontar, tanmateix, la gravetat d'un moment històric sense precedents.

Per això hem considerat, potser contra el parer dels que han pogut creure en la nostra oposició sistemàtica, que mai no insistíem prou — com un primer pas vers la regeneració de la política catalana — en demanar que es vagi amb compte en posar a discussió o el prestigi de les institucions que, bones o insuficients, encara posem. I ens plau assenyalar que hem estat dels primers en proposar de donar a la institució executiva que restava — Presidència de la Generalitat — un basament popular — Assemblea Consultiva — que li redonés la figura d'autoritat nacional i democràtica que, per les condicions de la guerra civil i de l'exili entenem no pot obtenir-se. ara com ara, de la màxima institució representativa de la democràcia catalana: el Parlament de Catalunya.

A l'obrir aquest debat volem remarcar una vegada més que valorar el principi institucional que representa per a Catalunya el funcionament normal del seu Parlament, no té res a veure amb la pregunta que ens hem de respondre amb tota sinceritat, és a dir, si l'actual contingut d'aquesta institució respon, efectivament, en les seves possibilitats de funció, al principi de sobirania democràtica que justifica, precisament, la seva existència. Si la resposta a la segona consideració fos negativa es produiria una desvaloració que desprestigiaria, en conseqüència, el principi institucional que tots tractem de salvar.

El Parlament de Catalunya, col·lectivament i individual en el que respecta als seus components, s'ha fet responsable, per omísio, de les decisions que fins ara ha pres el Poder Executiu. El Parlament es troba, però, en condicions de representar fidelment l'estat actual de l'opinió catalana i de carregar-se amb la responsabilitat que se'n desprèn? I per altra banda, deixar fer al Poder Executiu el que li plagui i permetre-li d'elegir-se ell mateix els instruments de consulta, de control i de censura, és prou democràtic?

La discussió entaulada a l'entorn de l'Assemblea Consultiva ha produït una revifalla reivindicativa del Parlament de Catalunya. Tenim interès per a què s'arribi ràpidament a una conclusió positiva en benefici del prestigi democràtic que desitjariem no fos un nom buit, ans la garantia de què l'opinió catalana se sentirà tothora degudament representada per les seves institucions. Aquestes han de guanyar-hi en prestigi.

Val més tard que mai

En la reunió celebrada pel Govern de la Generalitat a l'exili, en aquest desembre del 1945, set anys després de l'abolició de l'Estatut, es va dedicar l'atenció del Consell Nacional de l'interior.

Honra ha fet remarcar, i les dates coincideixen, que aquest acord fou presenciat pel Consell Nacional de l'interior de Catalunya, que s'acabava de crear se a Catalunya. Per la nostra banda podem a dir que, en efecte, el Consell Nacional de l'interior interior està a en gestació, per iniciativa, als voltants de la mateixa data en què fou constituït el Govern de la Generalitat.

Una aclarim pas: perquè creiem que el Govern de la Generalitat hagi, a deshora, de voler emençar la seva bona voluntat en l'avançada de les forces de l'interior de Catalunya, us més aviat per prou i a l'actitud.

La nostra, és fàcil comprendre el seu certal en aquestes forces, després de set anys de no esperar, i després de les decisions governamentals, hagin com a la seva lluita ignorat les habituds protocolàries.

Qui fia perd els amics

A la sortida de la reunió de Cortes celebrada darrerament a Madrid, el Dr. Negrín, recolzat del senyor Alcazar del Vayo, ja publicà la seva intenció de destituir el Govern de la República i de crear, pel seu compte, un moviment de resistència que s'encarregaria de reconquerir la Península després d'haver declarat prèviament la guerra a Franco.

Alguns escrèptes — En existènciaisme p'ogres a també en el camp de la política — han fet un paral·lelisme entre aquesta — i la que temps abans pren a el Govern Giral rebent int, als que els possession, el reembossament dels fons pertanyents a la República. El paral·lelisme consisteix en tancar el per la qual el Dr. Negrín, després d'anar fent el sord?

No ens interessa escatir-ho. De sempre hem cregut que qui fia perd els amics, Es ben bé el cas. Ens interessa més saber, malgrat el nostre gust pels bons comptes, si els comunistes i p'ogres usen aprofitar aquesta oportunitat per a fer bloc a l'entorn del Dr. Negrín per la reconquesta d'Espanya, contra el Govern Giral.

En aquest cas, seria permès fer un altre paral·lelisme, amb la política catalana? Hom espera la resposta

Aquest tema que enceta el meu distingit amic Rovira i Virgili ens porta una mica més enllà i una mica més endins. Em refereixo a la seva afirmació que el Parlament, durant el període de la guerra, va conferir plens poder al Govern. No sé en quina realitat basa la seva afirmació, ni tinc jo els documents a la mà per tal d'esbrinar-la. Però jo em dic: si el Parlament no va funcionar durant els tretze primers mesos de la guerra civil, a causa principalment que el carrer li dificultava la seva acció, com i quan podia conferir aquests plens poders? I si mai els hagués pogut atorgar, eacara que només fos per un acord de la seva Diputació permanent, la mesura té uns termes i uns límits clars: l'Estatut de l'interior de Catalunya, peça concordant amb l'esperit i la lletra de la Constitució de la República.

Si la memoria no em falla, la primera reunió del Parlament de Catalunya en el període de la guerra, fou durant el mes d'agost del 1937. Em reca de no tenir el Diari de sessions d'aquell dia per a poder parlar amb tota exactitud. Però em sembla que era llavors que l'al·ludida sessió va anar precedida d'una reunió de diputats de la majoria, en el si de la qual fou present.

(Segueix pagina 3)

Acord comercial italo-franquista

Després de llargues conversacions s'ha anunciat la conclusió d'un acord comercial italo-franquista. Com hem sap, Itàlia demanava al Govern de Franco el reembossament en mercaderies del deute contractat pel Govern franquista amb Mussolini durant la guerra civil espanyola. El montant és de 5 milions de lires.

Segons el nou acord, Espanya exportarà durant l'anyada 1946, 200 milions de pessetes en mercaderies a Itàlia. En contrapartida, Itàlia enviarà a Espanya 50 milions de pessetes de mercaderies. El rest servirà a anul·lar durant les vult properes anyades altres tantes anualitats del deute espanyol, o sigui 1.300 milions de lires.

Després d'haver penjat el Duce, Itàlia vol aclarir els comptes. Franco ho deu trobar, sens dubte, d'un mal gust indecible, car més enllà de l'acord hi trasllueix la intervenció germano-italiana en la guerra civil espanyola.